

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.  
Rokopisi se ne vračajo.  
Razpošilja se v tiskarni.

# MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.  
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod  
napisom: Izdajatelju  
„Mira“.

*Vsakemu svoje!*

Leto VI.

V Celovcu 25. septembra 1887.

Št. 18.

## Jožef,

po Božjej milosti

### knez in škof Krški,

doktor sv. pisma itd.

pozdravlja vse verne svoje škofije.

Marsiktere želje mi neprestano težijo srce. Rad bi jih vam, ljubi verni kristjani, prav živo priporočil.

V tem letu si prizadevajo katoličani po vesoljnem svetu, da bi vzajemno kot hvaležni otroci vredno počestili najvišjega pastirja cele sv. cerkve, osivelega starčeka papeža Leona XIII., ki bodo obhajali zadnji den t. l. svojo zlato mešo.

Dobri otroci se zbirajo o posebnih, slovesnih priložnostih okrog očeta in matere. Donašajo jim ta ali una darila in s tem dokazujejo, da so svojim staršem hvaležni, da jih spoštujejo in prisrčno ljubijo. Tudi dobri otroci, ki so daleč od doma, se vdeležujejo veselega dneva vsaj v duhu. Svojo udanost jim sporočajo po poslancih in pismih. Ravno tako se združuje celi krščanski svet, da bi skazal svojo otroško ljubezen do sv. Očeta in zvesto udanost do papeževega sedeža, bodi si po poslancih, bodi si po raznih darovih, ktere jim hočejo poslati. Vsi pa hočejo jim spričati svojo zvestobo in ljubezen s tem, da za-nje molijo in jim obilno sreče želijo.

Ljubi verni kristjani Krške škofije! Tudi vi niste zaostali za drugimi deželami in škofijami. Vedno še pošiljate sv. Očetu po svojej moči darove, ki so namenjeni za misijone. Zato se vam vsem kot višji dušni pastir lepo zahvaljujem. Meseca decembra se bote tudi v svojih molitvah spominjali sv. Očeta, naj bi Bog blagoslovil svojega namestnika na zemlji, naj bi ga varoval, vodil in ohranil v blagor milijonom in milijonom kristjanov, v povišanje in razširjanje naše sv. cerkve.

Ljubi kristjani! Pri srečanju mi je pa tudi in me silno skrbi, da bi spodobno obhajali službo božjo in da bi prav posvečevali nedelje in praznike. Pri srečanju mi je blagor vernih, ki so mi izročeni in me silno skrbi, da bi se po sedanjih spridenih, krivih in lahkomišljenih naukih tu ali tam ne pokvarilo krščansko življenje in zasejalo napčno in sprideno poželenje po posvetnem veselju. Zakaj iz tega izvira najhujša razuzdanost in strašna surovost, ki pripravi posamezne ljudi in cele družine v časno in večno nesrečo.

Najhujši mi pa teži srce velika stiska naše škofije, ktero najprej odvrniti je silno potreba: namreč: veliko pomanjkanje duhovnov. To je ljubi kristjani! kar obžalujemo in kar imamo zaprečiti.

To pa je zelo važna reč. Da zamorete to prav spoznati, razložil vam bom najprej, kaj so vam duhovni za celo življenje in za celo večnost. Dalje bom govoril o pomanjkanju duhovnov in bom razložil, kako zamoremo v tej velikej stiski si pomagati.

Kaj so vam torej duhovni? Duhoven je najpopred vaš učitelj. Duhovni vam nemajo oznanovati posvetnih nauk, temveč nebeske in Božje resnice vam razlagajo. Tako namreč piše sv. apostol Pavelj: „Velikokrat in po mnogih potih je nekda Bog govoril očakom po prerokih, poslednjič tiste dni nam je govoril po Sinu, kterege je postavil deležnika vseh reči, po kterem je vstvaril tudi svet.“ (Hebr. 1, 1.) Resnica, ktero vam oznanujejo duhovni, torej ni od ljudij izmišljen nauk, ni posvetna modrost, ktero bi bil človeški um zasledil in iznašel; to je Božja beseda in resnica. To je tista beseda, o kterej govori sv. Duh tako-le: „Tvoja beseda je svetlo mojim nogam in luč mojim stezdam.“ (Ps. 118, 105.) O njej govori tudi Jezus Sirah, rekoč: „Studenec modrosti je beseda Božja na višavah in njena pota so večne zapovedi.“ (Eccles. 1, 5.) To je ona beseda, o kterej pravi sam Jezus Kristus: „Resnično, resnično vam povem, da, kdor mojo besedo posluša . . . ima večno življenje, in ne pride v sodbo, temuč je prišel iz smrti v življenje.“ (Jan. 5, 24.) In te Božje besede ne oznanujejo in spričujejo s pomočjo posvetne učenosti, ampak priznava sv. Pavelj sam o sebi: „Tudi jaz, ko sem prišel k vam, bratje, nisem prišel z visokostjo govorjenja ali modrosti, ko sem vam oznanoval pričevanje Kristusovo; in moje govorjenje in moje oznanilo ni bilo v pregovorljivih besedah človeške modrosti, ampak v skazovanju duha in moči; da vaša vera ni v človeške modrosti, ampak v moči Božjej.“ (I. Kor. 2, 1 itd.) To božjo besedo, to zveličavno vero, ki je po vsem različna od posvetne modrosti, vam oznanujejo duhovni. Vaše otroke učijo spoznavati našo sv. vero in njene zapovedi že nežnej mladosti. Duhovni vzbujajo v nedolžnih otroških srcih najprej bogaboječnost in jih učijo ljubiti Boga, spoštovati starše in predpostavljene in jih ubogati. V nežna srca vsajajo blagovoljnost in ljubezen do bližnjega. Otroka učijo iz srea sovražiti vsak greh in se varovati, da ne škoduje bližnjemu na premoženju, na česti in življenju. V krščanskem nauku in pridigi razlagajo

duhovni na tanko in obširno krščanske resnice. Razjasnujejo vam skrivnosti sv. vere in zapovedi Božje. Živo vam priporočajo, da bi jih zvesto spolnovali. Očitno vam dokazujejo, kako da je le krščanska resnica edina podlaga večnega zveličanja in prave sreče tudi na zemlji.

Ker imajo pa duhovni za vas, ljubi kristjani, in za vsakega izmed vas odgovor dajati pred Bogom; zato morajo „opominjati, prositi, svariti, podučevati in kaznovati, bodi si priložno ali nepriložno.“ (II. Tim. 4, 2.)

Kar vam imajo duhovni oznanovati, je tedaj Božja beseda in ni človeška modrost, o kateri pravi sv. apostol: „Ali ni Bog storil, da je neumna modrost tega sveta?“ (I. Kor. 1, 20.) To oživljajočo besedo Božjo oznanujejo in razlagajo duhovni vam vsem, malim in velikim, mladenčem in starčekom. Živo vam jo priporočajo, vas svarijo, tolažijo in priskočijo potrtim na pomoč. O kako se veseli skrbni duhoven, ako verni besedo Božjo v dobrem in najboljšem sreju ohranijo in sad obrodijo v potrpljenju!

Duhoven ni samo vaš učitelj, ljubi kristjani, ampak tudi vaš duhovni oče. Duhovni prerodijo v kopelji prerojenja vaše otroke v otroke Božje, sodediče Jezusa Kristusa in dediče nebeškega kraljestva. Oni podajajo pravo zveličavno življenje, ga ohranjujejo in utrjujejo z živim kruhom, kterega delijo z altarja. Duhovni vzbujajo vsem, ki so spokornega srca, zgubljeno duhovno življenje vsled besed Gospodovih: „Prejmite sv. Duha, kterim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni; in kterim jih boste zadržali, so jim zadržani.“ (Jan. 20, 23.) Da, duhovni pridejo kristjanu v pomoč in ga oživljajo celo na smrtnej postelji. Ali ni tako, ljubi kristjani? Ali duhoven ni podoben očetu, o kterem pripoveduje sv. evangelje, ki hiti zgubljenemu sinu nasproti, ga z veseljem sprejme in objame ter mu pripravi veselo pojedino, ko mu podeli kruh angeljski? Ko so otroci odrastli očetovej oblasti in sami svoji postanejo, jim oče ne ve sporočiti boljšega, kakor svoj blagoslov. Vse drugače ravnajo duhovni pastirji po povelji sv. cerkve. Oni svojih vernih ne zapustijo ter jih vedno podučujejo in jim delijo pripomočke milosti Božje, dokler jih ne pripeljejo varno iz tega življenja v boljšo večnost. Še potem se jih mešnik spominja v molitvi in presvetej daritvi; zakaj duhoven je tudi vaš srednik in zagovornik pred Bogom.

Krvavo spravno daritev na križu, ktero je Sin Božji doprinesel na Golgoti, in s ktero je naš dolg poravnal, je Kristus naš Gospod ukazal nekrvavo obhajati in ponavljati. Zato je odločil Kristus svoje duhovne.

Pri presvetej daritvi je duhoven v resnici srednik med Bogom in ljudmi. Od Boga je tu poklican in postavljen, da na mesto vernega ljudstva donaša njegove prošnje nebeškemu Očetu. Ob enem pa pride na altar nevidno Jezus Kristus, večni in najvišji duhoven, spremenjeni Bog in človek, edinorojeni Sin Božji. Na njegovo povelje spreminja duhoven darove kot njegov namestnik. Kristus se poslužuje duhovna, da po njem govori, po duhovno spreminja kruh in vino ter ponavlja skrivnostno spravno daritev, ktero je opravil s svojo smrtjo na križu. Tako stopi Kristus sam — edinorojeni Sin

Božji — po mešnikovej besedi kot naš srednik pred nebeškega Očeta.

Zares! kako mogočna mora biti daritev sv. meše, ktero opravljajo duhovni za verno ljudstvo in tudi za posamezne! Duhoven pa ostane namestnik Božji in pooblaščenec sv. cerkve tudi po opravljenej sv. daritvi, kedarkoli v imenu cerkve zaukazuje in kedar opravlja svoje molitve. Kakor je Kristus sam za sv. Petra posebno molil, (Luk. 22, 33.) in kakor je pri zadnji večerji ponudil kelih, rekoč: „To je kelih moje krvi, ktera bo za vas in za njih veliko prelita“ (Luk. 22, 20; Mat. 26, 28.), tako moli tudi duhoven in opravlja sv. daritev za vse in posamezne, tako vodi in ravna tudi vse in vsakega posebej k večnemu življenju.

Tako je vam, ljubi kristjani! duhoven učitelj besede Božje. On je vaš oče, ki vas krepeča, da živite za Boga in po volji Božjej. On je vaš srednik in besednik pri nebeškem Očetu posebno v daritvi sv. meše.

V srce me pa boli, ako pomislim, koliko far je brez duhovnov in kako so dušni pastirji — marsikteri tudi v svojej sivej starosti — vsled pomanjkauja duhovnov preobloženi z delom. Zastran tega pomanjkanja duhovnov sta močno tožila že moja rajna sprednika škofa Valentin Wiery in Peter Funder. Čutila sta, da bo pomanjkanje še hujše navstalo. Obadva škofa sta razlagala v svojih pastirskih listih od 20. januarja 1878 in 18. januarja 1885, od kod da izvira pomenjkanje duhovnov in kako žalostne reči bodo nastopile iz tega. Rajni knezoškof Peter je omenil, da je bilo koncem leta 1884 praznih 80 far, 100 kuracij in kaplanij, torej je menjkalo takrat 180 duhovnikov.

To pomenjkanje je narastlo v zadnjih dveh letih tako, da je 209 duhovnij praznih in še ni upati, da bi v najbližnjih letih postalo boljše, temveč bati se je, da bode primenjkovalo še več duhovnov. Delavnih dušnih pastirjev je bilo v začetku tega leta 316, praznih duhovnih pa 209, to se pravi: med peterimi duhovniki menjka dvojih ali vsak duhovnik ima skoro še enkrat toliko dela, kakor tedaj, ko bi bile nastavljene vse duhovske službe; razun tega ima pa duhovnik sedaj še zato več opraviti, ker so se močno pomnožile šole in šolski razredi. Kaj pa tako velikansko pomenjkanje duhovnikov pomenja, to nam bode še le prav jasno, ako pomislimo, da se razteguje večina far in duhovnij visoko na gore in globoko v gorske kôte in da tretji del dušnih pastirjev že po 30, 40 in 50 let in še po črez službuje.

Če vse to preišlujem, zdi se mi, kakor da bi slišal žalujočo besedo iz Samuelovih dni: „Beseda Gospodova je bila redka v tistih dneh in nobeno razodetje ni bilo dano“ (I. buk. kralj. 3, 1.) in besedo preroka Jeremija: „Poti Sijonski žalujejo, ker nikogar ni, ki bi šel na praznik;“ (Žal. 1, 4.) „Otročiči prosijo kruha, in nikogar ni, ki bi ga jim lomil.“ (Žal. 4, 4.) (Konec pride.)

## Kaj nam poročajo prijatelji naši?

**Iz Celovca.** (Katoličani pozor!) Brezverniki in framazoni na Koroškem so trdno pričakovali, da dobijo škofa po svojem liberalnem in vsenemškem duhu. To bi bil škof, da se Bogu

usmili! Goljufali so se, zatorej je pa tudi njih jeza in razburjenost strahotna. Res ne vejo, kaj bi počeli. Najprej sta domača časnika dražila in hujškala zoper knezoškofa. Žalibog da se je najprej njima vsedel na limance mestni odbor v Celovcu. Ti mestni očetje so enoglasno sklenili izreči obžalovanje, da pridejo v Celovec očetje jezuiti. Časniki so zdaj začeli ščuvati, pritiskati in rotiti občinske zastope, naj na pomoč pritečejo Celovškemu mestnemu odboru. „Freie Stimmen“ so clo klicale in prašale: „Wo bleibt unsere Arbeiterpartei?“ — Ta stranka je ta migljej zastopila in mestnemu odboru izročila pismo, v katerem se zahvaljuje mestnim očetem in pristavlja, „da hoče pripomagati z vsemi sredstvi, da se ta nečast in sramota ne godi Celovškemu mestu.“ Mestni župan gosp. Erwein je to pismo prijazno in hvaležno sprejel iz rok neke delalske deputacije. Za delalci se oglašajo tudi občinski zastopi, med katerimi je mestni odbor v Belaci sklenil tako resolucijo, da je gosp. okrajni glavav zaplenil številko „D. Allg. Zeitung“, v kateri je bila tista resolucija tiskana. Gosp. državni pravdnik v Celovcu pa tega ni potrnil in ta resolucija se je smela po časnikih tiskati. Nemško-liberalnim časnikom seveda sedaj grebenj raste in na vsa usta kličejo, naj vsi občinski zastopi svojo dolžnost spolnijo in očitno na znanje dajejo, da so tudi enacih misli, kakor mestna odbora v Celovcu in Belaci.

Tako se po vsej sili snuje živa agitacija zoper našo najvišjo škofijsko oblast, ki nam je postavljena od Boga, papeža in cesarja, ki ne dela nič drugega, kakor to, kar je storiti ne samo le pooblaščen, temveč pred Bogom in svetom tudi ojstro zavezana. Pa Bog bode dal pravici in resnici svojo moč in konečno tudi zmago.

Slovenci! berite pastirski list našega gosp. knezoškofa, — prepričajte se, kako prav po očetovsko hočejo skrbeti za svoje verne, — varujte se grde nehvaležnosti, da bi najboljši namene in velike dobrote povračali z grdobo in surovostjo, — oklenite se prav tesno svojega višjega pastirja in stojte trdno in nepremakljivo na njegovej strani!

**Iz Celovca.** (Gospoda moja! prosim brez zamere!) Ustmeno in pismeno sem stokrat povdarjal, da je naša mladina — naša nada. Vsakega rodoljuba je torej srčno veselilo, ko je bral, da slovenski visokošolci napravijo shod v Ljubljani. To je gotovo naša največa škoda in nesreča — posebno na Koroškem —, da nam menjka posvetne inteligence. Shod naših visokošolcev nam je bila jutna zarja boljših časov. Blizo 50 slovenskih mladenčev iz Kranjskega, Koroškega in Primorja se je sešlo 9., 10. in 11. septembra. Pri komersu in banketu v Ljubljani, tudi pri veselici v Šiški in na Bledu se je vršilo vse prav lepo, slišali so se izvrstni govori in navdušene napitnice. Pričujočih je bilo mnogo odličnih gospodov: mestni župan Graselli, profesor dr. Krek, dr. Vošnjak, dr. Ferjančič, dr. Tavčar itd. itd. Zabave so bile vse tako živahne in zanimive, da gotovo ostanejo vsem pričujočim vedno v prijetnem spominu. Hvala Bogu, da se naša mladina in prihodnja inteligenca izkazuje v narodnem duhu!

Pri nas Slovenih je pa že taka, da skoraj ni vina brez pelina. Tako moramo tudi pri tej imenitnej in krasnej veselici par reči obžalovati.

Obžalujem, da štajerskih visokošolcev ni bilo pri tem shodu, in drugič, da se vspored tega shoda ni osnoval tako, da bi ne bil žalil verskega čuta katoliških Slovencev in ne bil branil duhovnikom vdeležiti se te jako imenitne, vse hvale in podpore vredne slavnosti. V petkih se katoličani postijo in ob nedeljah grejo v cerkev. Ali ni bilo mogoče, ta shod pričeti v soboto, v nedeljo obhajati božjo službo in v pondeljek podati se na Bled?

Gospoda moja! prosim brez zamere: Ne žalite katoliškega ljudstva, ne spodkopujte si zaupanja njegovega in ne podite duhovnikov od tako imenitnih, narodnih slavnosti. Prosim, lepo prosim, v prihodnjic ne zabite in ne zanemarjajte tega! Duhovniki, posvetna inteligenca in ljudstvo — vsi trije moramo lepo v složnosti in ljubezni delati: to je podlaga in zastava naše zmage in boljših časov. — „Vse za vero, dom in cesarja!“

**Iz Gospe svete.** (200letnica velikega zvona v Gospisveti.) 4. oktobra l. 1687 je bil vlit veliki zvon gosposveške cerkve v Celovcu. 4. oktobra letos se bode obhajala njegova 200letnica. Ta den je ravno tudi god našega presvitlega cesarja Franca Jožefa; zatorej bode zvon pel ob 7. uri zjutraj, ob 8. uri pri velikej meši, ob 12. in ob 6. uri zvečer. Zgodovina tega zvona pa je, po starih pismih<sup>1</sup> ta-le:

Že pred letom 1540. je imela gosposveška cerkev velik zvon, ktereja pa so morali preliti. Ta, leta 1540. preliti zvon je tehtal 90 centov, in so ga zvonili do 5. novembra 1669. Ta den je bil tako nesrečen za celo gosposveško cerkev, da ogenj ni le samo cerkev in vse oltarje — izvzemši Marijino podobo, ki je neškodovana ostala — pokončal, ampak tudi vse zvone raztopil. Tedanji dekan Peter Stikelberger in grof Andrej Ursini Rosenberg in drugi so iskali 18 let pomoči in dobrotnike, da bi se mogel spet kak velik zvon vlit. Na njih prošnjo so darovali presvitli cesar Leopold I. 30 centov turških kanonov za novi zvon — in Koroški deželni stanovi so tudi veliko pomagali — in kakor je bilo zgoraj omenjeno, se je 4. okt. 1687 srečno v Celovcu vlit. Ime mu je Marija. Širok je 221 cm. in visok 2 metra. Črez in črez je lepo okinčan, tehta s kembeljnomo 123 centov in ima tako lep glas, da mu enakega zastonj na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem iščeš. Podobe in napisi na njem so pa ti-le:

1. Zgoraj okrog zvona se bere po latinsko: „Sveta Marija, pomagaj nam revnim, okrepečaj boječe, prosi za ljudstvo.“

2. Okrog lepe Marijine podobe se bere: „Pod tvojo pomoč pribežimo o sv. božja porodnica.“

3. Kristus na križu nosi ta-le napis: „Glej znamenje sv. križa, bežite škodljive pošasti.“

4. Potem je cesarski grb (Wappen) in pod njim stoji: „Pod presvitlim cesarjem Leopoldom, ki je Turke slavno premagal.“

5. Grb solnograškega knezo-nadžkofa, okrog ktereja se bere: Leto, v katerem je Janez Ernest grof Thurn knez in nadškof solnograški bil.

6. Zdaj pride grb koroške vojvodine, grb družine Rosenbergove in še pet neznanih grbov brez napisa.

<sup>1</sup> Glej malo knjižico „Gospa sveta, kdaj se je začela ta božja pot, kaj imenitnega se je tam že godilo itd.,“ napisal in založil M. S., dekan.“

7. Stojijo na zvonu štiri svetniki, ssv. Jurij, Wolfgang, Miklavž in Andrej — zraven pa: bratje Jurij, Miklavž, Andrej in Wolfgang Ursini Rosenberg — presvitlega in slavnega cesarja Leopolda sovetovalci.

8. Okrog roba pa stoji ta napis: „Ob času, keđar je Maks Ernst grof Scherfenberg proš, — Gregorij Peter Riedl, dr. bogoslovstva, dekan bil, me je vtil Matija Landsman v Celovcu leta 1687.

200 let že kliče ta prelepi zvon Slovence in Nemce iz vseh krajev k cerkvi sv. Modesta in k materi božjej; kliče pa tudi na pomoč v silah in potrebah — in obžaluje mrtnice! Za nami bo klical prihodnja stoletja — če bo božja volja — verne k materi božjej v Gospo sveto! Da bi le tudi radi priromali sem-le, kamur je pred nami vsako leto dohajalo 60.000 romarjev in 102 procesij!

**Iz Šent-Štefana nad Zilo.** (Popravek.) V številu 70 časnika „Freie Stimmen“ se bere grda laž, da sem nemškemu „Schulverein-u“ 5 gld. podaril. Resnica je le, da sem za prav borne šolarje in šolarce, katerih starši ne morejo kupiti šolskih bukev, podaril gori imenovani znesek. Akoravno sta se tukajšnji šolski svet in občina (predstojništvo občine) večkrat opominjala, da se revnim otrokom morajo kupiti šolske bukve, vendar se to ni zgodilo! Zato sem jes to storil. Za katekizme in druge šolske bukve sem dal ovi znesek, da bi se tudi prav borni otroci mogli učiti.

V Šent-Štefanu 6. septembra 1887.

Lovro Sever, župnik.

**Iz Podjunske doline.** (Dijaška veselica v Novem mestu.) Ljubljanski abiturijenti so v Novem mestu na Dolenjskem napravili veselico. Ta v „Narodnem domu“ napravljena veselica se je začela okoli 8 zvečer z „Naprej zastava slave“, svirala jo je meščanska godba. Na to govoril je gosp. Kalan, ljubljansk abiturijent, slavnostni govornik. Pozdravil je vse navzoče dijake in ostale goste, potem pa povdarjal, da „Slovan gre na dan“ in da je bodočnost njegova. Igre: „Oba Piccolomina“, „Sanje na vojvodskega stolu“ in pa smešni prizor „Sivi lasje“, kakor vse, igrane so se prav dobro. Pevci rešili so svojo nalogo izvrstno. Njihovo petje bilo je kaj krasno in mično, ter segalo vsakemu globoko v srce. Posebno velja to o pesmi: „Zapuščena“, ktere solo je pel prvi tenorist J. Potokar. Ponavljal se je čveterospev: „Njega ni“. Po dokončanem vspredu začela se je prosta zabava, ki je bila tudi prav živahna.

Razun dijakov, katerih se je zbralo čez 40, bili so navzoči v obilnem številu tudi gg. novomeščani in gg. novomeščanke, tako da so bile sobane „Narodnega doma“ čisto napolnjene.

Zdaj bi bil s poročilom o veselici, kar je je bilo v sporedu zapopadeno, pri kraju. Toda nehvaležen bi bil, in moje poročilo bilo bi nepopolno, ko bi izpustil drugi del veselice, ki je bil če mogoče še veselejši in živahnejši od prvega. V mislih imam veselo in prijateljsko zabavo, ktero sta nam napravila čest. gospod dr. Slane in njegova čest. gospa; povabila sta nas v torek k skupnemu kosilu v „Narodnem domu“. Veselje je tukaj doseglo svoj vrhunec. In zakaj tudi ne: gosp. dr. Slančeva zares slovanska gostoljubnost oskrbela nas je z vsem, česar je poželelo truplo. A tudi duh bil je oskrbljen z obilo in kaj tečno hrano. Vsakemu sloven-

skemu dijaku bi želel, da bi bil navzoč, da bi se z nami vred navduševal za svoj narod ter slišal za bodočnost toliko koristnih in lepih naukov, ktero so v zlatej posodi materinega jezika zbranej mladini podajali g. dr. Slane, tudi navzoči državni poslanec gosp. profesor Šuklje in pa novomeški župan g. dr. Poznik. Prvi govornik nas je opominjal, naj se ne vsilujemo prezgodaj v politične stvari, naj pustimo za zdaj tako imenovano „agitacijo“, dokler še nismo sami svoji. Zakaj to bi nam le škodilo, koristilo bi pa nobenemu, zato ker „neizkušeneja mladenča besede nimajo nikjer nobene veljave“. Gosp. prof. Šuklje spodbujal nas je naj smo delavni in marljivi; povdarjal je, da bomo le tako kos našim nasprotnikom, ki so nas itak že v marsičem prekosili. Mestni župan Poznik pa nam je priporočal, naj smo zmerni in pa varčni, te lastnosti bi zares moral imeti vsak mladenec. Ali mar to niso zlata vredni nauki učečej se mladini!!

**Iz Škocjana v Podjunske dolini.** (Konec šolskega leta.) V četrtek 15. sept. končali smo tukaj šolsko leto. Šolarji so se zbrali skoraj polnoštevilno v cerkvi, kjer so bili prav pobožno pri daritvi sv. meše. Zatem so jih izpraševali č. g. župnik v pričo č. g. prošta iz Dobrle vesi v kerščanskem nauku. Otroci so prav gladko odgovarjali. — Zdaj bi pa rad o nečem pripovedoval, česar pa ni bilo, in kar je morebiti marsikteri pridni šolar pogrešal. V mislih imam darove, ki so se v prejšnjih časih, ko so bile šolske razmere še drugačne, delili pridnim šolarjem. Po mojem mnenju je to velika škoda, da ne napreduje in ne donaša sadu sedanje podučevanje. Dobro se še spominjam, kako smo se ob mojem času šolarji veselili „skušnje“ (ali priřnge, kakor pri nas pravijo). In zakaj tudi ne? Pridnejši dobili so razna darilca, kakor molitvene knjižice ali pa kako drugo knjižico, in če že drugega ne, vsaj kako lepo podobico. Saj otroka že veseli in k pridnosti spodbuja, da le kaj dobi, da bi bila še tako majhna reč. To pa še ni bilo konec. Vsi vkup smo šli potem po redu pod milo nebó na kak pripraven kraj, kjer smo se med seboj radovali in kratkočasili. Tudi za jed in pijačo bilo je oskrbljeno. Vsak je namreč prinesel seboj kos mesa in pa desetico (imovitejši več, ubožni seveda ničesar) za pijačo. Meso in denar smo oddali g. učitelju, in ti so potem vse razdelili v enakih koscih med šolarje. Tako smo se vsi veselili, tudi tisti, ki ničesar niso imeli, da bi seboj prinesli. In vendar stroškov nismo nikomur napravili. Taka veselica nam je ostala dolgo v spominu. Celo leto smo na-njo mislili, in marsikteri se je med letom ravno zavoljo „skušnje“ pridnejše učil, da bi tudi kaj dobil, ali pa vsaj, da bi ga g. župnik in pa g. učitelj pohvalila. Jaz zatorej mislim, da bi ne bilo „neumno“, ko bi se take navade zopet oživile. Saj se z lepim povsod največ opravi, gotovo pa to velja o šoli.

**Iz Diekš.** (Kaj bode iz naših otrok?) Marsikdo bi si mislil, na visokih Diekšah pač morajo cveteti same rože brez vsega plevela, pa vendar ni tako, če ravno je mnogo pobožnih bratovščin in vernih faranov. Čujte kaj se pri nas godi! Naš učitelj ne vodi šolskih otrok v cerkev, celo leto ne, če ravno so g. fajmošter vsaki teden enkrat šolarsko sv. mešo oznanili, tudi se ne moli pred šolo ali po šoli. No saj je res, da brez vse

„vere“ bi lahko minulo, ako bi le Boga ne bilo in bi človek neumerjoče duše ne imel. Pa človek je vendar više bitje kakor vse živali na zemlji, ima neumrjočo dušo in bode žel na večno, kar je tukaj sejal. Sploh je pregovor, da je po mestih vse „liberal“ in vendar vidim, v mestu otroke dvakrat v tednu z učitelji vred v cerkev priti, in v cerkvi lepo peti ali pa pobožno moliti, pri nas je pa ravno nasprotno! Ne čudim se tolikaj gosp. učitelju, tembolj pa šolskemu nadzorništvu in poštenim staršem, da zamorejo z mirno vestjo k vsemu temu molčati. Kaj bode iz naših otrok? Ali je to res po postavah? Da tak liberalen učitelj tudi slovenščino mrzi in v kot postavlja, razumi se samo po sebi. Letina bo pri nas srednja, krme dovolj, rži dovolj, pšenica srednja, ovsa povsod malo. Črešenj nikjer, jabelk nič, hruške peškaste in krastave, zatorej mošta ne bo veliko.

**Iz Lahoč pri Cerkljah.** Vreme imamo jako ugodno, lepo in veselo, bogato, dobro in obilo žetev. Repa tudi dobro pičo kaže. Soseski v Zalogu pri Cerkljah so po kratkej bolezni umrli g. J. Hiti, vpok. župnik za mrtudom. Bodi jim lahka zemlja R. I. P. 8. t. m. popoldne ob 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> začne goreti v Zalogu. Zgornji Zalog je deloma ves pogorel; od 10 do 12 hiš. števil. z gospodarskimi poslopji, šupami in podmi, vse je zgorelo; mnogo slame, sena, orodja, žita, platna in tudi nekaj živine, k sreči da so pastirji že odgnali živino na pašo. Zavarovani so bili pri „Slaviji“ deloma vsi. Ljudje bližnjih krogov so pridno gasili in obranili, da ni zgorelo še več hiš. Kako je ogenj nastal, ni znano.

## Kaj dela politika.

Na političnem polju je vse tiho. Naš minister zunanjih zadev grof Kalnoky je bil pri knezu Bismarku, kar priča, da je med Avstrijo in Nemčijo stara prijaznost in zveza. — Državni zbor bode se menda zopet sošel vsred mesca oktobra, deželni zbori pa mesca decembra. — Bralo se je, da se nemški cesar Viljem in ruski car snideta v Ste-tinu, kar se pa ni zgodilo. — V Bolgariji in Srbiji je vse pri starem in se ravno vršijo volitve v so-branje. — Na Angleškem imajo velike križe z Irci, ki se po robu postavljajo zoper nove, enostranske postave. Po več krajih so že navstali neredi.

## Gospodarske stvari.

Jesen je pred durmi, in ž njo pride jesensko delo. Med to pa posebno spada sejati ozimino. Pameten in skrben kmetovalec ne zabi našega pre-govora: Najboljše žito je komaj še dobro za seme.

Pa ni še zadosti za seme si zbrati najboljše žito, treba je še dobro ga čistiti. Dokler se dajo slabša zrna ločiti od dobrih, toliko časa naj se ne preneha s čiščenjem. Tehnica (vaga) pri tem najbolj pripomore gospodarju. Na videz lepa pšenica na pr. tehta hektoliter 67—68 kilogramov; ako se ta pšenica še enkrat očisti, zna tehtati hektoliter 69—70 kilogr. Naši domači čistilni stroji (pajteljni) niso dovolj popolni pripravljati se-mena, zato morajo biti posebni žitočistilni stroji

ali tako imenovani „trierji“, katerih si enega več sosedov vkup more kupiti.

Za seje je najboljši novo žito, ker tako naj-raje kali, praktični kmetovalci pa tudi trdijo, da novo žito ne postane tako močno snetjavo.

Proti snetjavi je najboljši pripomoček bakreni vitrijol tudi plavi vitrijol imenovan, ki se dobi v vsakej specerijskejši štacuni. S vitrijolom se pa tako-le dela: Pšenica vsuje se v kak čeber ali bedenj ter se na-njo nalije toliko vode, da je stoji nekaj palcev črez. Med vlivanjem vode meša se pšenica z leseno lopato. Črez 10 do 15 minut odlije se ta voda in druga prilije ter pšenica zopet dobro premeša. Tudi ta druga voda se zopet odlije ter tretjič prilije vode, v kateri je raztopljen bakreni vitrijol. Ta voda pusti se stati na pšenici eno uro, ter se med tem časom pšenica večkrat dobro premeša. Na to se bakrena voda odlije ter pšenica posuši. Na hektoliter pšenice vzame se 8—9 dekagramov vitrijola. Namočena pšenica za šestino naraste in zato je treba paziti, da se prereditko ne seje. Slednjič je gledati, da se ne seje ne preplitvo ne pregloboko. Prava globokost, v katero ima biti žito vsejano, je 4—8 centimetrov. Pri nas se še seje z roko in seme podorava ali pa z brano pod-vleče, to je pa zastarelo. Gotovo ni boljšega kme-tijskega stroja kot je sejalni stroj, ki setev pravilno izvrši. Tudi tega stroja bi si kmečke zadruga najložež omislile.

## Za poduk in kratek čas.

„Popotnikov koledar za slovenske učitelje“ nastopi leta 1888 svoj drugi tečaj. Uredništvo „Popotnika“ v Mariboru obrača se do to-varšev in tovaršic svojih, kakor do vseh prijateljev tega podjetja, z nujno prošnjo, naj bi nam blage volje naznanili v kratkem a) vse sebe ali bližnje sodruge zadevajoče pomote, ktere so zasledili v letošnji iz-daji „Pop. šematizma“; zlasti nam bodo všeči po-pravki gledé pisave imen, priimkov in krajevnih imen, b) premembe, ki so se vršile od prvega izdanja tako gledé osob, kakor tudi posameznih šol (nove šole ali razširjene). Ker se je od nekod želja izrekla, naj bi se navedli v šematizmu tudi zastopniki učiteljstva v okrajnih šolskih svetih, prosimo, naj se nam o svojem času tudi v tej zadevi dopošljejo po-trebni podatki. Na osobne želje glede dopolnitve šematizma se bodemo po možnosti vselej ozi-rali. Uredništvo „Popotnik-a“, Maribor, Reiser-strasse št. 8.

„Občno vzgojeslovstvo“ se imenuje nova knjiga, katero je spisal gosp. Fr. Gabršek, učitelj v Krškem; cena 80 kr. Poslovenjena po dr. Jos. Mih. Škoda, da v tej vse hvalevrednej knjigi, ki podaja učiteljem mnogo prav lepih in imenitnih naukov, veje novošegni duh brezverne šole. Pa kaj hočemo, dokler so šolske postave take?

„Vadbeni pravilnik za slovenske požarne brambe“. Dobiva se pri izdajatelju g. Ign. Mer-herji, načelniku požarne brambe v Dolenjivesi pri Ribnici. Polovica čistega dohodka je namenjena „Narodnemu domu“. Slovenske požarne brambe naročujte si te bukvice in pustite nemško komando!

## Smešničar.

Gospodar: Ti Lukec! vzel bi te v službo, pa dozdeva se mi, da imaš neko slabost; pijača je menda tvoja slabost.

Lukec: Oj ljubi gospod! pijača ni moja slabost, ta je moja največa moč; pri pitji sem jes korenjak, da ga ni.

## Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Dunajski časnik „Vaterland“ donaša v št. 248 in 249 o Borovškej puškariji dva dokaj važna sestavka. — 6. sept. se je pri Krivej Vrbi v jezeru vtopil visokošolec Fr. Bartl. — Pondeljek po angeljskej nedelji se je, kakor vsako leto, tudi letos na prostornem travniku v Pliberči vršil veliki tržni den. Vreme je bilo prav lepo, ljudi vse živo, živine, posebno ovce obilno, tudi kupcev dosti. Tudi darila za bike in goveda so se delila. Vse je bilo židane volje; le marsikteri, ki je morebiti vse svoje zaigral na keglišči ali pri kvartah, kisle gleda in se praska za ušesmi. — Na Peravi pri Beljaci je 5. sept. blizu romarske cerkve navstal ogenj. Pogorele ste dve hiši, farovž je bil v velikej nevarnosti. — Hvale vredno je, da se ljudje zahvaljujejo za bogato žetev. Kristjani to storijo v cerkvi; v Šent-Vidu so pa to delali po staro-ajdovsko in „bojinjo žetve“ slovesno vozili po mestu. — Pri poslednjih vojaških vajah si je obče spoštovani poveljnik koroške brigade GM. Butterweck roko zlomil. Nesreča se je tako-le dogodila: Ko so se pred manevrom 2. sept. v Postojni zbirali vojaški poveljniki, vsak na svojem konji, začne Butterweck-ovega konja muha ščipati na prsih, konj poseže z glavo doli na prsi, da bi sitno muho odstranil, pri tej priliki pa se mu zaplete ustno železje v naprsno jermenje. Jezdec jame konja nategovati, ta pa z glavo zamotan nazaj se pomikati. Jezdec še enkrat siloma potegne za vaje, kar se konj gredeč izpodtakne in oba padeta na trdo cesto; GM. Butterweck tako nesrečno, da si je levo roko popolnoma zlomil. Pripeljali so ga v Celovec in se mu pri ozdravljenji še dosti dobro godi. — 9. septembra — v petek ob polnoči — je v Starem Dvoru pri Grabštanju pogorelo Kobanovo posestvo. Živino so oteli, škoda je 13.000 gold.; zavarovan je posestnik za 8800 gld. Ogenj se je menda vtrosil po nemarnosti, nekega hlapca so zaprli. — V Škofičah je Pesnikovo posestvo pogorelo. V skednji je začelo goreti; ne ve se, kako se je ogenj vnel. Nekteri trdijo, da je to storila hudobna roka, drugi pa, da je od tobakarije. Škoda je velika. — V Celovecu so vsi obrtniki in trgovci, ki so potrebovali kakega učenca, vselej pristavljali, da mora učenec slovenski znati. V novejšem času tega v časnikih ne pristavljajo več, prejmljejo skrivši pa vendar le take učence, ki tudi slovenski znajo. Gospodje se menda bojijo nemškega terorizma! — V Kotičah je na cesarjev god nadglednik slovenskim jetnikom, ki tam pri vodnih uravnava delajo, napravil javen govor v slovenskej besedi. Čudo, da časniki ne kričijo, da je nemštvo v nevarnosti! — V Velikovecu se je trgovec Skoff vstrelil, zakaj da, ne ve se. — Borovčiči so kaj dobri strelci. Pri streljanju na

tarčo so v Poračah dobili šest daril v vrednosti 66 gld., — v Belaci 6 daril v vrednosti 55 gld., — v Celovecu pa 12 daril v vrednosti 115 gld. Vsa darila so prekrasno okinčana. — Opeknel se je nek liberalce, da si bode dobro pomnil. Priletel je v gostilnico H. na starem trgu in klical, naj mu hitro prineso „Kikeriki“, češ, ta časnik dobro zasmehuje našega knezoškofa, jezuite in klerikalce. Neka gospa, rojena Slovenka, ki prav dobro nemški govori, se hitro pri nekej mizi oglasi, obrekovalec vse spodbija in take debele pravi, da je nanaglomla pivo v se vtil in jo pobrisal: vsi pričujoči so se mu smejali, da je priprosta ženska širokoustneža pladrača tako moško vgnala v kozji rog. — 14. sept. ob 1 zjutraj je ogenj navstal v furnirnici mizarja Kellerja blizu Celovca. K sreči škoda ni tako velika, ker so se požarne brambe izvrstno obnašale. „Freie Stimmen“ poročajo, da je jelo goreti med tem, ko so delavci od 12. do 1/2 1 ure po noči počivali. Po tem takem ubogi delalci še po noči nimajo pokoja! — Za Vrhom pri Bistrici v Rožnej dolini sta dva laška drvarja v Kozjaku nekaj nabranih gob pojedla. Oba sta hudo zbolela, eden še clo umrl! — V Kotarčah je velik skedenj pogorel. Škoda je velika; menda je tobakadija nesrečo napravila. — V Celovecu je nek komi svojo staro gospodinjno obiskal, pri tej priložnosti pa mošnjico s 30 gld., ki je ravno na mizi ležala, skrivši k sebi vteknil. Gospa je mošnjico hitro pogrešala, za tatičem telegrafirala in v Šent-Vidu ga je žandarmerija že zagrabila. Ves začudjen je menda izdihnil: „No, to je pa naglo šlo!“ — V Ziljskej dolini je bil trg Šmohor v velikej nevarnosti. Dne 10. t. m. vnel se je tamošnjemu lekarnarju fosfor in je bila v kratkem času dotična hiša vsa v dimu, da niti dihati ni bilo mogoče. Gasilci so prihiteli od vseh strani in so vse duri in okna z gnojem zamašili ter ogenj udušili. Lehko bi bil celi trg postal razvalina! — Na Diekšah sta bila dva lepa pogreba. Prvi je bil 2. julija t. l. pokojne Marije Pečarnik p. d. Župnice. Umrla je na god sv. apost. Petra in Pavla. Drugi pogreb je bil 14. septembra Kmetice p. d. Rožanenje. Pri obeh pogrebih so bili trije gg. duhovniki in ogromno število ljudi. Tudi pevci so tako lepo peli, da je bilo vsem milo pri sre. Bog daj njima večni mir in pokoj! — Porotne obravnave so se v Celovecu pričele 12. septembra. Dekla Marija Maier iz Kraste pri Starem Dvoru je porod nezakonskega otroka, ki je zdajci umrl, zatajila in bila obsojena na štiri mesece v s postom poojstreni zapor. — Trije laški delavci so nekega kovača na cesti pri Kotarčah oropali. Bili so obsojeni na 5, 4 1/2 in 4 leta težke, s postom poojstrene ječe. — Nek drvar iz lavantinske doline je bil zavoljo goljufige in krive prisege s svojimi tremi pomagači obsojen na 6 let, pomagači pa na 15 in 12 mesecev v težko, s postom poojstreno ječo. — 19letni čevljarski učenec J. Klade je bil zavoljo požiganja in obrekovanja obsojen na 10 let v težko, s postom in enkrat v letu temnim zaporom poojstreno ječo. — Maks Črnič, ki je gosp. Ferjančiča zavratno v Celovecu napadel in oropal, dobil je 15 letno, s postom in temnem zaporom poojstreno ječo. — Občinski tajnik Jan. Edlinger je bil zavoljo izneverenja 133 gld. občinskega denarja obsojen na 6 mesečno, s postom poojstreno ječo.

— Hlapec Suppan, ki je v Otmanjah pri pretepu nekega hlapca ubil, je dobil 2 letno, težko, s postom poojstreno ječo. — Jan. Oberrauter je bil zavoljo uboja obsojen na 18 mesecev v težko, s postom poojstreno ječo. — Mizarski mojster Matersdorfer, ki je bil obdolžen, da je svojega pomagalca Mehorja oropal in umoril, bil je za nekriivega spoznan. — Ludv. Lancker, uradnik pri okrajnej sodnji Podkloštrom, je bil poklican pred porotno sodnijo zavoljo izneverenja, pa se je prej smel vstreliti. — Vrednik „D. Allg. Zeitung“ v Belaci je zatožen zavoljo razžaljenja česti; pa zbolel je in porotna obravnava je preložena.

Na Kranjskem. „Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda.“ I. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani 1887. Tisk Katoliške tiskarne. Pod tem naslovom je izšlo te dni letošnje izvestje potrebne in koristne družbe. Popisana je kratko zgodovina njenega nastanka in razvoja. Prva velika skupščina se je vršila v Ljubljani dne 5. jul. 1886. Druga velika skupščina je bila v Trstu 19. julija t. l. Vestnik ima na koncu imenik podružnic, katerih je 64. Pokrovitelj je družba 25, ustanovnikov 516, letnikov 2530, podpornikov 871, enega častnega člana. Podružnice so nabrale doslej 11.334 gld. 28 kr. — Davčna krajna komisija v Ljubljani še sedaj — za božjo voljo v srečo Slovenije! — razglasuje oznanila za pobiranje hišnega davka, za popis hiš in za napovedbo o najemščinah le v nemškem jeziku. Hišnemu posestniku J. V. se je to vendar le zdelo preveč, poslal je vse nemške tiskovine nazaj, vložil pritožbo in zmagal. Glejte, srčnost velja! Čudimo se temu, ker je mestni odbor naše gore list.

Na Štajerskem so po več krajih na predvečer slovenskih svetnikov Cirila in Metoda žgali velike kresove. To je hvale in posnemanja vredno! — 21. avg. so dijaki v Šent-Jurju ob južnej železnici obhajali prav lepo veselico. Vkljubo neugodnemu vremenu je bila slavnostna dvorana čisto polna. Abiturient Jakob Žmavec je v svojem slavnostnem govoru dijakom prav toplo priporočal, naj svojo omiko nadaljujejo in dovršijo na edino pravej podlagi krščanstva. Naj jim bode geslo: „Vse za vero, dom in cesarja! Slava takej mladini, ta nam je porok boljših časov! — V okrajni zastop Ljutomerski so voljeni za odbornike vrli narodnjaki. — Nam Slovencem se rado očita, da smo še neomikani in lehkoverni. V Gradcu pa je bila porotna pravda, v kateri ste bile dve ženski obsojeni, ker ste nekega nemškega kmeta ogoljufale za 2250 gld.; učile ste ga „šac“ vzdigovati. — V Mariboru je stala 16letna M. Kos pred sodnijo; obstala je, da je vsega skupaj že sedemkrat skušala požgati. — Gosp. notar Ožgan, rojen Korošec, je prišel za notarja v Ptuj. Ta gospd je skozi in skozi poštena duša; nekteremu naših kmetov napravil je že v tej kratkeji dobi slovenska pisma in vsled tega brnijo zoper njega ptujski nemčurji, kakor sršeni in ose. Mi smo tega prepričanja, da je ravno on nam Slovencem pravičen, kterege nemčurji črtijo in da se smemo vsled tega mi takega gospoda vselej držati. Notarja Ožgana v Ptuj moramo tedaj slovenskim strankam priporočati. — Gosp. Minister Gautsch res čudno ravna. Vzel je Slovanom nekaj srednjih šol in s tim jih hudo razžalil. Zdaj pa nastavlja

profesorje tako, da človek res ne ve, kaj bi rekel. Na Mariborško gimnazijo pridejo trije trdi Nemci: Anton Lautschner in Ludvig Mayr iz Bozena, Karl Kirchlechner iz Inomosta, J. Košan pa je z gimnazije Mariborske premeščen v Inomost. — 3. sept. so v Gradcu sedeli na zatožnej klopi štiri otroci, katerih je eden 15, uni trije so še le 14 let stari. Pogovorili so se, da 2. julija vlomijo pri posestnici blizo Voitsberga, kedar je ne bo doma, in pobero denar. Kakor so se zmenili, tako so tudi storili. Našli so v zaprtej omari, ktero so z dleti siloma odprli, 40 goldinarjev, ktere so vzeli in odšli. Drugi den je bilo v Voitsbergu nekaj somnja. Ti tatinski otroci kupovali so in denar razsipali, da so jih ljudje le kar gledali — žandarmi pa tudi. Tem se je jelo dozdevati, kaj ko bi bili to-le tisti tički, ki so Šribelci denar odnesli. Prijeli so jih in prave zadeli. Zapravili so še le tretjino. 15letnega malopridneža so obsodili na šest tednov v ječo, ostali trije se bodo zagovarjali pred c. kr. okrajno sodnijo v Voitsbergu. — V Šent-Ilju v slov. goricah ustanovlja se zadruga kmetov in obrtnikov ter namerava tamošnje pridelke skupaj spravljati v denar. Take zadruge že obstojé v nekterih vaseh v Medjimurju in hvalijo se, da so posestnikom na korist. Kmetje, poskusite tudi pri nas!

Na Primorskem. V Trstu se Slovencem dokaj trda godi. V prošnji s 1400 podpisi so prosili za slovensko ljudsko šolo v Trstu. Tri leta jim mestni magistrat ni odgovoril, pred mescem jim je prošnjo odbil. — Na novejši železnici od Trsta do Hrpelja, torej na popolnoma slovenske zemlji, so napravili samo nemške in laške napise. — Prišlo je v Trst več kot 500 vrlih Čehov obiskat svoje slovenske brate. Tržaška policija je stavila vsesortne ovire, lovila vsak slovenski pozdrav, zabranjevala slovenske napeve in pesmi, odpravljala slovenske zastave, — lahonski iredentari pa delajo, kar jim ljubo! — Na „Veliko gospojuico“ je cela „karavana“ s sekirami in lopatami obloženih kmetov v Tolminu napravila veliko pohujšanje in jezo. Inženirji in ti kmetje so šli ta visoki praznik novo cesto merit! Kaj pravi postava o praznovanju nedelj in praznikov? — Nek prenapet lahonček v Poreču je poslal 425 lir v Italijo, da se razdelijo, med vojaške družine. Znani rudečkar R. Bonghi se v pismu zahvaljuje in piše to-le: „Nekega dne, ki ni tako daleč, bode po volji naroda in umestnosti vlade združena Vaša zemlja z našim kraljestvom v eno državo“!! To so tički — izdajice!

Po drugih deželah. Poštni uradnik Zalevski, ki je na Dunaju 150.000 gld. izneveril, pripeljal se je 23. julija v Novijork v Ameriki. Tam so ga koj zagrabili. 15. avgusta je prišel med dvema policajama na Dunaj nazaj in sedi zdaj v ječi deželne sodnije. Denarje so skoraj vse našli pri njem. Ravno je ž njim porotna obravnava. — Letos se je do 15. avgusta samo le v Švici ubilo 25 turistov, ki so se plazili po pečinah in strminah. — V mestu Exeter na Angleškem je zadnji nedeljo pogorelo gledališče. Ogenj je nastal med predstavo ter se tako naglo razširil, da je 200 oseb zgorelo ali pa še več. — V Lincu na Gornjem Avstrijskem so zaprli moža, ki je bil nekaj let poglavar „pavernpunta“. Hans Kirchmayer je več let liberalne kmete za nos vodil,

hudo udrihal po duhovnikih, kmetom obljuboval sveti raj tukaj na zemlji, zraven pa tudi sam sebe ni pozabil. Zaprli so ga zavoljo goljufige; nekemu kmetu je izvalil 1000 gld., češ, da bode sina v-jaščine opustil!

## Družba sv. Mohora.

Začetkom prihodnjega meseca bode družba začela razpošiljati svoje letošnje knjige. Častiti poverjeniki, ki dobijo svoje knjige v Celovcu, naj pošljejo po taiste v teku prvega tedna meseca oktobra.

### Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Bauman Franc je postal mestni župnik v Strasburgu. Za provizorje grejo č. gg. Witzman Ign. k sv. Lorencu v Reichenau, Moser Ferd. v Kornat, Hain Jož. v Škofiče v lav. dolini in Obereder Jan. v Glanhofen. Umrli je č. g. Mosier Jan., župn. v Škofičah. R. I. P.! — Bogoslovcev je dozdej 55, v I. letu 25; — v Marjanišče je prevzetih 60. Lepo število, hvala Bogu!

### Tržna cena v Celovcu.

Imeli smo po celej avstrijske državi prav dobro, bogato žetev; hvala Bogu! Razmere naše so pa take, da tudi ta bogata žetev bode le bogatašem in velikotrčcem pomagala. Žitna cena je taka, da je letošnja žetev, ako se v denar prerajta, po več krajih le bolj slaba. Ob tem času je bila lani pšenica po 9 gld. 10 kr., letos pa po 7 gld. 70 kr.; — rž po 7 gld. 10 kr., letos po 6 gld. 15 kr.; ječmen po 8 gld., letos po 6 gld., oves po 6 gld. 50 kr., letos 5 gld. 80 kr. — Živinska cena pa gre na viš: Vprežni voli 120—138 gld., junci 80—102 gld., junice 73—80 gld., prešiči 21—28 gld., koneji 5—15 gld.

### Loterijske srečke od 17. septembra.

Gradec	11	39	30	87	1
Dunaj	12	44	66	39	32

## Oglasila.

**Posestvo**, ki obsega 32 oralov zemlje, je na prodaj. Polovica kupnine more ostati na obrestih. Več pove posestnik po domače Hajnže v Zgornjem Dobu pri Velikovcu (Völkermarkt).

**Stanovanje**, precej prostorno, s kuhinjo, ki ima zidano varčno ognjišče, se takoj odda. Blizo je do Bajdiš in Borovelj. Želi se čevljar ali vsaj krojač; posebno dobro kaže takemu, ki hodi v „šteto“. Več se zve na brodu v Glinjah.

**Posestvo** pri sv. Lorencu v slovenskih goricah je za 1000 gld. na prodaj! Ima stanovališče, hleve, prešo, vinograd, njivo in sadovnjak. Meri 3 orale 1367 sežn. Kupec naj se oglasi pri posestniku Selenik v Celovcu, Villacherring št. 9.

**Aleš Weguš**, krojač ali žnidar v Košen-tavri, potrebuje dva izučena pomagaleca in enega učenca, ki ni več zavezan v šolo hoditi. Pošta Unterbergen, Rosenthal.

Slavnemu občinstvu in č. gg. duhovnikom priporočam podpisana najuljudneje mojo

## gostilno,

v kateri točim pravo, izvrstno in nepokvarjeno Dolenjsko vino različnih vrst na drobno in debelo po najnižjih cenah. — Častitim obiskovalcem moje gostilne morem tudi vsaki čas postreči z okusno prirejenimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Spoštovanjem

## Ana Maintinger,

krčmarica v Celovcu, Fröhlichove ulice št. 5, blizu trgovca Merlina.

## Usnjarija

v Rožnej dolini na Koroškem se iz proste roke proda.

Pri tej usnjariji je zmirom dosti vode, ki se k vsakemu obrtniškem podjetju porabiti zamore. Tudi se v bližini lahko dobi dosti smrekove skorje in ljudje radi dajejo živinske kože v strojo ali v „delo“. Pri usnjariji je hiša, so njive, travniki in gozdi. — Več pove upravnistvo „Mira“.

## ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccolija  
v Ljubljani.

koje izvrstnost potrjujejo zelo učeni zdravniki in tisočero ljudi, ki so jo rabili; ozdravlja želodčeve in telesne bolezni, posebno pa zaprtje, vranične in jetrne obolelosti, kakor tudi hemo-roidne ali zlato žilo, želodečno in prehajalno mrzlico in je najboljšo sredstvo zoper gliste pri otrocih.

Izdelovatelj pošilja jo v zaboječkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 15 kr. se prodaja v Celovcu pri lekarju V. Thurnwaldu na Novem trgu; v Beljaku pri Scholzju, dr. Ernst Kumpfu, lekarju; v Trbižu pri Sieglju; v Gradcu pri Eichler in Nedvedu; v Mariboru pri Bancalariju; v Celju pri Kupferschmiedu.

## „Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.15.